

Dr Jeffrey Hudon, Archeologia biblijna, sesja 20, Archeologia wielkiego VIII wieku

© 2024 Jeffrey Hudon i Ted Hildebrandt

To jest dr Jeffrey Hudon i jego nauczanie na temat archeologii biblijnej. To jest sesja 20, Archeologia Wielkiego VIII wieku.

OK, omówiliśmy większość epoki żelaza, ale teraz chcę się skupić na bardzo wpływowym i ważnym stuleciu epoki żelaza.

W pewnym sensie omówiliśmy to pokrótce, ale przyjrzymy się temu dogłębnie w tym wykładzie wideo. Jest to VIII wiek p.n.e., który archeolodzy nazywają epoką żelaza 2B i takie są mniej więcej daty tam zawarte. , pierwsza data to moja data, ale to ja, ale większość uczonych powie, że około 800 do 701. Podaję 792, ponieważ jest to zmiana z Amazjasza na Uzjasza w wyniku porażki pod Beit Szemesz i wzięcia Amazjasza do niewoli wojny do Samarii. Wiele osób nazywa to Wielkim VIII wiekiem, a najważniejszym z nich był nieżyjący już uczyony Philip King, który wygłosił przemówienie prezydenta SBL już w latach 80. XX wieku i opublikował je w JBL, ósmym, największym stuleciu, i istnieje argument zdecydowanie że to może być poprawne.

Co się dzieje w VIII wieku? To bardzo burzliwe stulecie, które zaczyna się od odrodzenia zarówno Królestwa Północnego, jak i Południowego, Izraela i Judy, a od około 790 do 740 roku oba królestwa stały się bardzo, bardzo silne, napięty mięśnie i rozszerzyły się politycznie, ich granice polityczne i siłę gospodarczą. W pewnym sensie jest to naprawdę drugi złoty wiek po Zjednoczonej Monarchii Izraela i Judei, kultury i społeczeństwa, co jest krytykowane, odnotowywane i krytykowane u niektórych proroków, zwłaszcza Ozeasza, Amosa i w ważnym fragmencie Księgi Izajasz 5. Teraz, po roku 740, wszystko się zmienia. Asyryjczycy zaczynają napinać mięśnie i dudnić na wschodzie Mezopotamii, gdy Tiglat-Pileser III zaczyna posuwać się naprzód i ostatecznie podbija Galileę, czyniąc Królestwo Północne niemal małym państwem zadnym po jego wkroczeniu do Lewantu.

Wiek kończy się inwazją Sennacheryba i zniszczeniami w całym Królestwie Judy i ponownie w małych królestwach regionalnych, poddając się jako wasale temu asyryjskiemu królowi, co pociągnęło za sobą wielkie straty w ludziach i po prostu ogromne zniszczenia, a następnie deportację tak wielu ludzi. Jest to zatem stulecie bardzo, bardzo bogate w wydarzenia, ale także dla historii biblijnej, stulecie bardzo ważne ze względu na prorocze głosy, które słyszymy i wydarzenia polityczne, które miały miejsce, zarówno dobre, jak i złe. Przede wszystkim chcę przyjrzeć się kontekstowi geopolitycznemu tego stulecia.

Najpierw spójrzmy na Egipt. Powtórzę jeszcze raz: Egipt wciąż znajduje się w trzecim okresie przejściowym, więc jest podzielony i znajduje się pod słabą kontrolą między 23. a 25. dynastią.

Odnotowuje to KA Kitchen, wybitny egiptolog i znawca trzeciego okresu przejściowego, w swojej słynnej pracy pod tym samym tytułem. Egipt po prostu nie odgrywał większej roli w sprawach międzynarodowych aż do XXVI dynastii Saite pod koniec VII wieku p.n.e. Jak więc widzicie, słabość Egiptu w tym czasie pozwoliła tym regionalnym królestwom na krótki, krótki okres stać się silnymi i wyrzucić własne wpływy.

I to jest dokładnie to, co Izrael i Juda zrobiły. Druga wielka potęga, czyli mezopotamska potęga Asyrii, również rozpoczęła ten wiek dość słabo. Ponownie konflikty regionalne i słabe przywództwo w pierwszej połowie stulecia ograniczyły Asyrię do północnej Mezopotamii, a w niektórych przypadkach do granic samej Niniwy.

I dopiero za panowania Tiglata-Pilesara III, który wstąpił na tron w trzeciej ćwierci VIII wieku, jak widzieliśmy wcześniej, Asyria ponownie umocniła się na pozycji światowego, globalnego imperium. Teraz ekspertami są tutaj DJ Wiseman i Haim Tadmor. Na zdjęciu Wiseman.

Ważna praca Haima Tadmora dotycząca inskrypcji Tiglat-Pilesara III i niektórych innych wymienionych tutaj dzieł, w tym Graysona. Mamy wiele zapisów asyryjskich. Zapisy Tiglat-Pilesara były zagmatwane, zagmatwane i fragmentaryczne, ale Tadmor i jego uczniowie zebrali je w doskonałej formie.

Oto lista królów asyryjskich z VIII wieku, o których niektórych wiemy bardzo niewiele aż do czasów Tiglat-Pilesara. A z pewnością są one na radarze, mówiąc biblijnie, z powodu tego, co zrobili w ziemi Izraela. Tiglat-Pilesar ponownie podbił większość Galilei w północnym Izraelu.

Salmanasar III w Sargonie dokończył zniszczenie północnego królestwa. A potem Sennacheryb zdewastował południowe królestwo, chociaż Jerozolima została oszczędzona. Możesz także zobaczyć ich daty.

To jest obraz Asyrii w jej szczytowym okresie. W rzeczywistości jest to później niż VII wiek, kiedy Górny i Dolny Egipt również znajdowały się pod kontrolą Asyryjczyków. Zatem w szczytowym okresie Asyryjczycy byli bardzo, bardzo potężni, podbijając między innymi większość Urartu i Azję Mniejszą.

W kontekście biblijnym VIII wieku widzimy proroków i dzieła historyczne, królów i kroniki. Oczywiście Jonasz ponownie jest kontekstem z początku VIII wieku dla Księgi

Jonasza, w której udaje się on i głosi do Niniwy. Z kolei Amos, Judahita, który chodzi i głosi, wygłasza wyrocznie przeciwko Izraelowi i innym narodom w Betel.

Ozeasz, prorok z północy, któremu Bóg każe poślubić prostytutkę, aby żyć, jest przykładem tego, jak Izrael traktował Boga. A potem oczywiście wielki prorok Izajasz, prawdopodobnie członek rodziny Dawida, nadworny prorok w pałacu jerozolimskim i genialny pisarz. Pierwsza połowa jego prorocstwa ponownie odzwierciedla okoliczności, które miały miejsce pod koniec VIII wieku.

I wreszcie Micheasz, prorok ludu zachodniej Judy, w Szefeli, ponownie, będący ostatnim z tych proroków, który daje wiele wglądu w to, co dzieje się w królestwie lub w tych królestwach, powinienem powiedzieć, w tym bardzo interesującym stuleciu. Joel i Obadiasz, daty te są niepewne i prawdopodobnie późniejsze, dlatego nie uwzględniono ich tutaj na tej liście. VIII wiek zaczyna się w bardzo złym tonie.

Amazjasz prowadzi kampanię w Edomie, królu Judy, i ma ze sobą izraelskich najemników. Odprawia najemników, którzy są źli, że nie otrzymują zapłaty i nie dotrzymują kontraktu, i dlatego plądrują niektóre miasta judzkie. Amazjasz i Jehoasz z Izraela wymieniają słowa, które zostały zapisane, powiedziałbym, że są to nieprzyjemności i dwie armie Izraela i Judy ścierają się ze sobą pod Beit Szemesz, w Szefeli, w dolinie Zorich, i Juda zostaje pokonana.

Co więcej, Juda zostaje spustoszona przez armię Jehoasza, sama Jerozolima zostaje splądrowana, a mury Jerozolimy zburzone, a tutejsze określenie zostało w pewnym sensie złamane lub zepchnięte przez armię izraelską. Zatem jest to oczywiście złe dla Judy. Amazjasz zostaje wzięty jako zakładnik i zabrany z powrotem do Samarii, więc jego syn wraz z doradcami, oczywiście Uzzaszem, przejmuje królestwo Judy.

Co ciekawe, Bet Szemesz, który powstał w wyniku tej bitwy, nie jest ufortyfikowany, co moim zdaniem dobitnie świadczy o tym, że pod koniec stulecia Juda się rozrosła i nie było już miastem granicznym, jak przez pewien czas liczba lat, długi okres czasu. Co więcej, kiedy Uzzasz przejmuje władzę, a Amazjasz zostaje usunięty ze władzy królewskiej, ponieważ jest zakładnikiem, jest to interesujący zbieg okoliczności, ponieważ w tym miejscu znajduje się warstwa zniszczenia i w tej samej chwili następuje zmiana królów, dokładnie to samo wydarzenie. Można zatem powiązać warstwę zniszczenia z sesją nowego króla i przy pomocy Edwina Thiele, który napisał Tajemnicze liczby królów hebrajskich, możemy wskazać bardzo dokładną datę początku Żelaznej 2B, która Postawiłem na 792, czyli wtedy, gdy miało miejsce to wydarzenie.

I o tym rozmawialiśmy, o czym przed chwilą wspomniałem. Oto przegląd Beit Szemesz na tle współczesnych wykopalisk prowadzonych przez Uniwersytet w Tel Awiwie oraz fakt, że te dwa wydarzenia są ze sobą powiązane, czyli zmiana króla i warstwa zniszczenia, tworzą idealną zakładkę lub linię do zmiany Żelaza 2A na Żelazo

2B. Chcę poświęcić trochę czasu na omówienie bardzo znanego miejsca w literaturze archeologicznej i biblijnej, a jest nim Kuntillet Ajrud .

Wspomnieliśmy o tym wcześniej. Kunillet Ajrud to bardzo odizolowane miejsce we wschodnim Synaju. Tutaj możecie zobaczyć mapę, która znajduje się tuż za egipską stroną granicy na Synaju z Izraelem.

Ale znowu w latach siedemdziesiątych Izrael kontrolował Synaj, dlatego wysłał różne ekspedycje, aby przeprowadziły badania i przyjrzały się pozostałościom archeologicznym tego bardzo jałowego regionu. Jednym z tych badaczy był Ze'ev Meshel, który prowadził wykopaliska w bardzo odizolowanym forcie. Można to nazwać fortem.

Jest to nawet kwestionowane i dyskutowane. Dzięki tym wykopaliskom w połowie lat 70. XX wieku odkryli, że ta izolowana budowla otoczona murami obronnymi była zamieszkiwana tylko przez bardzo krótki okres, na przełomie IX i VIII wieku p.n.e. Co więcej, zespół ceramiki z tego fortu był mieszanką form północnego Izraela i form judejskich, a także innych form z wybrzeża, a może nawet z Egiptu, jeśli dobrze pamiętam.

Drobne znaleziska i pozostałości zachowały się tutaj znakomicie, a to było bardzo ważne. To, co odkryto, było bardzo, bardzo ważne dla zrozumienia historii tych dwóch królestw. Obecnie od 95% do 99% uwagi na tym miejscu skupia się na inskrypcjach napisanych na słoikach do przechowywania lub pithoi, które znaleziono w wewnętrznej komorze bramy.

Jednak moim zdaniem będą one miały naprawdę drugorzędne znaczenie. Inskrypcje te były epitafiami, czyli modlitwami i zawierały określenia Jahwe Samarii i jego Aszera. I oczywiście widzieliśmy je już wcześniej w Khirbet el -Kom i wydaje się to wskazywać na synkretyczny pogląd na Boga, będący mieszanką wiary kananejskiej i jahweistycznej .

I znowu, pismo i ortografia wydają się być północne. Zatem mamy tu do czynienia z garnizonem północnych Izraelitów, najwyraźniej służącym wraz z garnizonem judejskim na granicy Egiptu, co będzie miało na nas większy wpływ, gdy będziemy konkretnie mówić o Uzjaszu, panowaniu Uzjasza. Jednak sensacyjna literatura na temat Boga i Jego żony, Boga i jego kananejskiej żony, moim zdaniem ma naprawdę drugorzędny charakter w stosunku do faktu geopolitycznych implikacji tego miejsca, które wydaje się być wspólnie obsadzone przez Judahitów i Izraelitów na granicy egipskiej .

Porozmawiamy o tym więcej później. Panowanie izraelskiego Jeroboama było bardzo pomyślne. Ponownie należał do dynastii Jehu i był w stanie rozszerzyć granice

północnego królestwa, w tym części Transjordanii, aż do Syrii, aż do Aramejczyków w rejonie Damaszku.

Ale Biblia bardzo, bardzo, Księga Królów bardzo, bardzo krótko opisuje jego panowanie. Istnieją określenia takie jak Lebo Hamat, które mogą oznaczać wejście do Hamat lub rzeczywiste miejsce. Ale lata jego długiego panowania były wyraźnie pomyślne.

Jest to oczywiście model Megiddo przedstawiający Megiddo z początku VIII wieku. Mówiliśmy już o Pieczęci Szemy, sługi Jeroboama, a na pewno Jeroboama II i Kości Słoniowej Samarii. Wszystko to datuje się na jego panowanie.

Było to więc bardzo ważne panowanie, choć jednocześnie niewiele o nim wiadomo. Teraz będziemy mieli specjalny wykład w programie PowerPoint na temat Uzjasza, ale w tym czasie odniósł on także bardzo, bardzo sukces. Król Judy, który przejął władzę, gdy Amazjasz został wzięty jako zakładnik, i panował przez długie 52 lata z wieloma sukcesami.

Potem wszystko zaczęło się rozpadać i pierwszym królem, który panował po Uzjaszu, był jego syn Yotam. Jego panowanie pozornie kontynuowało sukcesy jego ojca, ale po nim nastąpił Achaz, który był słabym królem. I to za jego panowania Filistyni zaczęli najeżdżać Judę od zachodu.

Stary nemezis dawno temu, ze Zjednoczonej Monarchii, zaczął podnosić swoją brzydką głowę i przejął część zachodniej Szeferi. Co więcej, Achaz był bardzo blisko Asyryjczyków, został wasalem Tiglat-Pilesera i potrzebował pomocy Asyryjczyków przeciwko naciskom innych regionalnych królestw, aby stawić opór Asyrii. I to rozpoczęło wojnę zwaną wojną syro-efraimską, o której mowa w Izajaszu 7. I tak zamiast mówić Izajasz: „Zaufaj Panu i nie ufaj Asyryjczykom ani nikomu innemu”, Achaz słabnie i udaje się do Asyrii pomoc.

Jest późniejszy tekst w 2 Król. 20 i Izajasza 38, gdzie występuje termin zwany Tarczą Achaza. Jest to termin używany za panowania Ezechiasza, a Yadin i inni uważają, że reprezentuje on coś w rodzaju „a”, jak byście to nazwali? Zegar słoneczny będący dwoma kondygnacjami schodów łączącymi się na górze. To rodzaj artystycznej rekonstrukcji tego, jak mógł wyglądać, aby określić czas.

Być może Achaz znalazł to lub odkrył, kiedy odwiedził Damaszek i zobaczył piękny ołtarz asyryjski, który chciał skopiować w Jerozolimie. Być może on też to widział i dlatego zbudował dla swojego pałacu jakiś duży zegar słoneczny, jak sądzę, można to tak nazwać. Oczywiście wspomniano o tym później w kontekście panowania Ezechiasza.

Ponownie mamy odcisk bulli, czyli pieczęci z imieniem Achaza. I znowu, oto zdjęcie późnego stroju filistyńskiego lub stroju Aszdodu z tamtych czasów, którego Filistyni nosili, kiedy najechali Judę. Upadek Izraela miał miejsce w VIII wieku, a asyryjski król Salmanasar V, Sargon II, ostatecznie zniszczył to wielkie miasto Samarię, które prawdopodobnie było pod pewnymi względami większe i bardziej imponujące niż sama Jerozolima.

I znowu, po tej długiej wojnie, cała ludność zostaje deportowana. Oblężenia i królestwa północnego już nie ma. A następcy Tiglata, czyli Tiglat-Pilesera, ci dwaj królowie, Salmanasar i Sargon, sprowadzili do kraju ludy z północnych prowincji Asyrii, aby zastąpić lud, który deportowali.

I stąd mamy początek Samarytan, tych tak zwanych mieszańców, którzy zamieszkują północny Izrael po upadku Samarii. Teraz, w VIII wieku, Jerozolima również doświadczyła wykładniczego wzrostu. Jak widzieliśmy wcześniej, miasto Dawida aż do panowania Dawida było sercem Jerozolimy.

Było to miasto Jerozolima, wschodnie wzgórze w kształcie hot doga, ufortyfikowane i zabudowane. Salomon rozszerzył je na Ofel i Wzgórze Świątynne, górę Moria. Ale w VIII wieku, a wydaje mi się, że na początku VIII wieku, a może nawet pod koniec IX wieku, na zachodnim wzgórzu istniały przedmieścia zamiejscowe.

Swoją drogą, są tu o wiele lepsze nieruchomości niż tutaj. Ale w końcu wzmocnili go murem. A mur, który Jehoasz zburzył w Jerozolimie, jest trudny do opisanie. Opisują długość i liczbę wież.

Musiał to być mur otaczający zachodnie wzgórze. Mogła więc to być ściana, która była w budowie, lub ściana, która została niedawno wzniesiona. I Jehoasz ponownie przedarł się przez nie i zdjął je.

Dlatego Uzzjasz i jego następcy musieli odbudować ten mur. Objęło to ogromny nowy obszar i ogromnie rozszerzyło Jerozolimę, obejmując zachodnie wzgórze i wzgórze, które jest obecnie ormiańską dzielnicą starego miasta. Widzimy więc tutaj ponownie rozwój tych małych wykresów przedstawiających małe miasto, Dawida, Salomona, rozszerzenie Salomona, a następnie późniejszą monarchię, która otaczała zachodnie wzgórze.

Ale potem w okresie perskim, po upadku, kiedy upadek królestwa w 586 roku, kiedy wysiedleńcy powrócili, odbudowali Jerozolimę, ale tylko ten obszar Jerozolimy. Porozmawiamy o tym, gdy będziemy mówić o 3. rozdziale Księgi Nehemiasza. Panowanie Ezechiasza, jednego z najświetniejszych królów Judy, ponownie obfitowało w wydarzenia. A Ezechiasz był wasalem, minimalnym wasalem Asyrii, ale w tym samym czasie budował tę armię, gromadził zapasy, wzmocniał swoje miasta i

wierzimy, że wykopał kanał wodny zwany teraz Tunelem Ezechiasza, a teraz także debatował, czy Ezechiasz faktycznie to zbudował.

Można było to zrobić wcześniej. Z pewnością częściowo to zrobił, zgodnie z 2 Kronik 32. Jednakże wodę ze źródła Gichon znajdującego się poza miastem zaprowadził do miasta, do sadzawki Siloam, aby mieszkańcy wzgórza zachodniego i miasta Dawida mogli zaczerpnąć wody bez wyjście poza mur.

Było to ogromne osiągnięcie inżynieryjne, ponieważ był to tunel w kształcie serpentyny, a inżynierowie wciąż próbują dowiedzieć się, jak dokładnie to zrobili. Mogli podążać za pęknięciem w skale, z którego wyciekała woda lub coś innego, ale udało im się podążać za wodą. Dwie różne grupy robotników pracujących z przeciwnych stron spotkały się w jakiś sposób pośrodku.

Ważną inskrypcją odnoszącą się do tego była inskrypcja Siloam znaleziona w latach osiemdziesiątych XIX wieku przez arabskie dzieci bawiące się w wodzie. Została ona wycięta w skale i wysłana do Stambułu, gdzie pozostaje do dziś. Ale to niedokończony napis. Jest to najdłuższy monumentalny napis w Judzie, ale jest niedokończony i ponownie opisuje robotników przybywających z przeciwnych stron, spotykających się i słyszających wzajemne głosy i hałasy przez skałę oraz spotkania, a tunele łączą się i woda wypływa z Gichon do sadzawki Siloam.

Obecnie po wschodniej stronie miasta Dawida znajdują się także śluzy i Kanał Siloam, które nawadniały ogrody, co może sięgać czasów, gdy Salomon podlewał swoje królewskie ogrody w dolinie Cedron. Dlatego kronikarz szczególnie zauważa, że Ezechiasz ufortyfikował Jerozolimę i miasta Judy, zgromadził duże ilości zapasów w ramach przygotowań do planowanego buntu przeciwko Asyrii. Przyjmował także Merodacha, Baladana lub wysłanników tego babilońskiego władcy, aby koordynować jego bunt z innymi siłami.

I, oczywiście, jest to szczyt użycia królewskich lub lameleckich dzbanów Judy, w których widzimy tam również inny wytłoczony uchwyt. Teraz, w bardzo, bardzo ważnym momencie roku 705, Sargon II ginie w bitwie w Iranie i jest to bardzo zły znak dla Asyrii, gdy mamy króla, który ginie w bitwie, a najwyraźniej nie byli w stanie nawet odzyskać ciała. I tak znowu, Asyria jest tak znienawidzonym imperium z powodu tego, co robi, wasale wokół imperium uznali to za słabość, że to jest słabość, że Asyria upadała, więc wszyscy zbuntowali się.

I Ezechiasz sformułował i nakłonił wszystkie regionalne królestwa wokół Judy do przyłączenia się do tego buntu. Nie wszystko było jednak dobrze, ponieważ Sennacheryb zgromadził ogromną armię i zaczął stłumić ten bunt, a w 701 roku pojawił się z północy, nadchodząc z północy w kierunku południowego Lewantu i to właśnie w tym czasie sojusznicy Ezechiasza, królestwa transjordańskie, filistyńskie i fenickie, wszystkie podbiegły do Sennacheryba, złożyły daninę i poddały się. Tak więc

Ezechiasz w zasadzie pozostał w buncie, więc Sennacheryb przybył ze swoją ogromną armią i systematycznie podbijał i niszczył miasta Judy, ponownie osiągając kulminację w Lakisz, o którym mówiliśmy wcześniej.

Następnie przybył do Jerozolimy i otoczył miasto, czekając, aż ostateczna nagroda zajmie stolicę Judy, wielkie miasto Jerozolima. I oczywiście wiemy, że relacja biblijna mówi nam, że anioł Pański ponownie zniszczył całą armię. Sennacheryb wrócił do domu bez armii i ostatecznie został zamordowany przez własnych synów.

Ponownie, jak wspomnieliśmy wcześniej, istnieje ogromna ilość dowodów i warstw zniszczeń w całym królestwie Judy, które przypisuje się kampanii Sennacheryba. Jest to bardzo wyraźna data w archeologii Biblii. To, co tu widzimy, to niedawno odkryta pieczęć z imieniem Ezechiasza, króla Judy, Melecha Jehudy, tutaj na dole.

I to jest osobista pieczęć. Mamy kilka egzemplarzy tego. Rozmawialiśmy o odcisku pieczęci betlejemskiej, prawdopodobnie pochodzącej z tego okresu.

Ale to, o czym jeszcze nie rozmawialiśmy, to napis na grobie, który odkrył Charles Claremont-Ganneau w Silwan, tej arabskiej wiosce naprzeciwko miasta Dawida, po drugiej stronie doliny Cedron. Oznacza to, że Silwan była nekropolią lub jednym z cmentarzy jerozolimskich w Starym Testamencie. Wiele dzisiejszych domów ma pomieszczenia na zapleczu, które w rzeczywistości są komorami grobowymi wykutymi w skale.

Zatem Claremont-Ganneau przeszukał wszystkie grobowce w latach 70. i 80. XIX w. i znalazł ten napis. Rozpoznał w tym napis, ale nie mógł go odczytać. Był w takim zwietrzałym, zniszczonym stanie.

Uszkodzenia można zobaczyć tutaj. Wycięto ten otwór, prawdopodobnie na belkę dachową, ale on to zauważył i zostawił na miejscu. Ale później został wycięty i wysłany do British Museum. To właśnie w British Museum młody izraelski uczyony Nachman Avigad w latach pięćdziesiątych XX wieku ponownie zbadał tę kwestię i udało mu się rozszyfrować tekst.

I jest napisane, że to jest grób Shebnayahu, czyli Yahu. Nie mamy pierwszej części nazwy ze względu na wyciętą tutaj dziurę. Kto jest nad domem? Jest to hebrajskie określenie grobowca oznaczające zarządcę królewskiego.

Nie ma tu nic poza jego ciałem i ciałem jego niewolnicy. Przeklęty człowiek, który otworzył ten grób. A to nam wiele mówi.

Przede wszystkim osoba będąca zarządcą królewskim, nosząca na końcu jahwistyczne imię Yahu lub Yah, musi być w czasach Ezechiasza, Szebny, Szebnejahu. Izajasz w rozdziale 22 komentuje nawet tę właśnie osobę i być może stał w pobliżu miasta

Dawida i wskazywał na jego grób, gdy wypowiadał się na temat zarządcy królewskiego. To także mówi nam, że typowy Judejczyk potrafił czytać; posiadali umiejętność czytania i pisania, ponieważ ostrzegała ludzi, aby trzymali się z daleka od grobowca i go nie otwierali.

Odszyfrowanie i przeczytanie napisu było bardzo, bardzo ważnym odkryciem, niesamowitym osiągnięciem Avigada na tak wczesnym etapie jego kariery. Ponowna inwazja Sennacheryba na Judę jest udokumentowana na tych przyzmatkach, z których jeden mamy kopię w Muzeum Rogu. Bardzo ważne i oczywiście liczne, wszystkie trzy teksty biblijne: Izajasz, Księga Królewska i Kroniki dokumentują tę inwazję, a także samego Sennacheryba.

Mamy więc dwie różne wersje, wersję biblijną i wersję asyryjską, ale wciąż istnieje ogromna liczba pytań dotyczących tego, co dokładnie się wydarzyło i jak do tego doszło. I rozmawialiśmy o wcześniejszej prezentacji slajdów, która miała miejsce jesienią w Lachisz. To jest Lachisz w przededniu najazdu Sennacheryba.

I znowu te płaskorzeźby z Lachisz przedstawiają asyryjską machinę oblężniczą, podbój i deportację mieszkańców Lachisz. I znowu wiersz Byrona. I znowu, te punkty, które tu mam, dotyczą w pewnym sensie ostatecznego losu tego, co wydarzyło się podczas inwazji Sennacheryba.

Brak warstwy zniszczenia w Jerozolimie, co ponownie potwierdza cudowne wydarzenie zapisane w Starym Testamencie. Jediną warstwą zniszczenia w Jerozolimie jest zniszczenie babilońskie w roku 586 przez Nabuchodonozora. Nie znaleziono niczego wcześniej.

185 000 Asyryjczyków zginęło poza murami Jerozolimy. Co ciekawe, Herodot, znacznie późniejszy historyk grecki, podaje tajemniczą relację o zarazie, która dotknęła wojska asyryjskie w regionie. To może być pamiątka tego wydarzenia, wydarzenia biblijnego.

Inskrypcje i płaskorzeźby Sennacheryba silnie sugerują, jeśli nie potwierdzają, że Jerozolima nie została zdobyta. Fakt, że Assyria dokonałaby takiego, krok po kroku, systematycznego niszczenia królestwa i pozostawiła stolicę nietkniętą, mówi nam, że musiało wydarzyć się jakieś dramatyczne wydarzenie i po prostu wyjechała. Tak więc Juda i Ezechiasz przeżyli, ale królestwo zostało zniszczone, a później za panowania Manassesza stało się asyryjskim państwem wasalnym.

I oczywiście powstanie królewskiej teologii Syjonu jest punktem końcowym, który jest fałszywą teologią mówiącą, że Bóg nigdy nie opuści Jerozolimy. Jerozolimy nie można zdobyć, bo tam mieszka Bóg. I niestety później okazało się, że to nieprawda.

Dziękuję bardzo.

To jest dr Jeffrey Hudon i jego nauczanie na temat archeologii biblijnej. To jest sesja 20, Archeologia Wielkiego VIII wieku.